

Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.060
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.060 Київського університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво на підставі прилюдного захисту дисертації Деточки Ольги Михайлівни на тему «Мистецтво тонкої кераміки Великобританії кінця XVIII – початку XX століть: основні художньо-промислові центри, специфіка формотворення та декорування» за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація 13 травня 2024 року.

Деточка Ольга Михайлівна, 1996 року народження, громадянка України, освіта вища: 2019 року закінчила магістратуру Київського університету імені Бориса Грінченка за спеціальністю «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

З вересня 2020 року була викладачем циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка.

Дисертацію виконано в Університеті Грінченка.

Науковий керівник: Школьна Ольга Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Здобувачка має 10 наукових публікацій за темою дисертації, із них 9 одноосібні: 3 статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 7 публікацій, в яких додатково відображено результати дисертації.

1. Деточка О. М. Ботанічні мотиви у розписах тонкокерамічних виробів Великобританії середини XVIII – початку XIX століть. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Вип. 35 (том 2). 2021. С. 8–15. ISSN 2308-4855 (Print), ISSN 2308-4863 (Online). DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-2-2> Веб-посилання на видання: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/38850/1/4.pdf>

2. Dietochka O. The influence of the East India company on the interrelation of fine ceramic art of Spain and England. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Вип. 44 (том 1). 2021. С. 56–63. ISSN 2308-4855 (Print) ISSN 2308-4863 (Online). DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/44-1-8> Веб-посилання на видання: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/44_2021/part_1/44-1_2021.pdf

3. Деточка О. М. Особливості формотворення тонкокерамічних чайників Британії другої половини XVII – першої половини XIX століть. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Вип. 51. 2022. С. 110–117. ISSN 2308-4855 (Print), ISSN 2308-4863 (Online). DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-16> Веб-посилання на видання: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/51_2022/16.pdf

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

Зайцева Вероніка Іванівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри декоративного мистецтва і реставрації Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зауваження та побажання:

1. Здобувачка у другому і третьому розділах детально розглядає художньо-образні особливості виробів Великобританії, послідовно відображаючи їх у відмінностях технологічного виробництва, запозиченні і формуванні власної традиції формотворення і оздоблення, репрезентує низку наочного матеріалу. Проте, на мою думку, лєвова частина матеріалу присвячена виробам Англії, та в меншій мірі Уельсу, Шотландії та Північній Ірландії. Хоча це безпосередньо пов'язане з менш активним розвитком мистецтва тонкої кераміки на цих територіях, хотілося б більшого висвітлення таких рідкісних зразків.

2. У роботі дослідженні різноманітні техніки декорування тонкої кераміки Великобританії, проте не кожна з них повністю розкрита у додатках.

3. За об'єктивних причин досить складно визначити точну кількість творів тонкої кераміки англійського походження, наявних у державних і приватних колекціях України. Втім, за можливості, потрібно у подальшому каталогізувати твори тонкої англійської кераміки, яка зберігається в Україні.

Роготченко Олексій Олексійович, доктор мистецтвознавства, професор, член-кореспондент НАМ України, заслужений діяч мистецтва України, головний науковий співробітник, професор відділу теорії та історії культури Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України, зауваження та побажання:

1. У підрозділі, який присвячений дослідженню взаємозв'язку мистецтва тонкої кераміки Англії з виробництвом фарфору-фаянсу України кінця XVIII–XIX хотілося б більшої глибини. А саме слід було зазначити конкретних майстрів-керамістів або фарфористів, які працювали на згаданих у дисертації заводах і фабриках тонкої кераміки етнічних земель України. Для більшої цілісності отриманих результатів доречним було б коротко охарактеризувати їх творчий доробок у царині вітчизняного фарфору-фаянсу у ході розкриття зв'язку з тонкою керамікою Великобританії, насамперед, як він позначився на

подальших роботах митців. Чи досліджували Ви у такому руслі художню спадщини згаданих авторів у тексті, зокрема першої половини ХХ століття?

2. На мій погляд, попри більш теоретичний характер роботи практичне значення одержаних результатів дисертаційного дослідження розкрито у повній мірі, вказані можливі напрями застосування та поширення отриманого матеріалу. Однак чи розглядали Ви конкретні дисципліни або якийсь науковий простір, де можна було б втілити ціннісне значення роботи для сучасного соціуму.

3. У дисертації досліджено та продемонстровано значний обсяг матеріалу та термінології, що свідчить про обізнаність у досліджуваній темі. У зв'язку з цим доцільним може бути подальше розширення та уточнення понять глосарію.

Кротова Тетяна Федорівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри мистецтва та дизайну костюма Факультету дизайну Київського національного університету технологій та дизайну, зауваження та побажання:

1. У темі та в категоріальному апараті роботи О. Дєточка формулює свій предмет дослідження як «тонка кераміка». Хотілося б у рамках дискусії під час захисту почути думку дисертантки стосовно загальної типології керамічних виробів та обґрунтування щодо вибору зазначеного формулювання.

2. Бажано подавати в тексті назви іноземних компаній (Wedgwood, Spode, New Hall) мовою оригіналу, як наприклад, у тексті подано назву відділу національного музею Ліверпуля («Lady Level Art Gallery Collections», с. 48).

3. При висвітленні типології асортименту фарфорових виробів (п. 2. 3), мотивів декорування (п. 3. 2), технік оздоблення (п. 3. 3) доцільно було би застосувати структурні таблиці з метою унаочнення значної аналітичної роботи.

Ревенок Наталія Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри техніки та реставрації творів мистецтва Факультету образотворчого мистецтва та реставрації Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, зауваження та побажання:

1. Авторка у третьому розділі «Техніки оздоблення та головні мотиви розписів тонкої кераміки Туманного Альбіону» використовує різні назви для позначення варіацій одного з найпоширеніших способів оздоблення англійського фарфору-фаянсу – техніки друку. Керуючись британською термінологією з відповідної мистецтвознавчої літератури, здобувачка описує відмінності похідних методу друку (класичний друк; одрукування з використанням спеціального паперу, впровадженого майстрами Стаффордширу; друк зі застосуванням гумової текстури тощо), висвітлює їх спільні та відмінні риси, унаочнює згадані приклади у додатках. Наявне тлумачення використаних понять і в глосарії, проте, в самому тексті їх розкрито недостатньо, через що виникає необхідність додаткового уточнення означеного способу декорування у всіх розділах, перш за все, для кращого сприйняття та розуміння читачем.

2. Відповідно, з вищенаведеного впливає побажання щодо подальшого поглиблення інформації про вироби тонкої кераміки з оформленням у техніці друку українських заводів і фабрик. Хоча, слід зазначити, що в цілому Деточка О. М. вдало проводить паралелі з англійських і вітчизняних творів зі згаданим способом оздоблення, наводить їх зразки у тексті та додатках.

3. У визначені типології мотивів формотворення і декорування британської тонкої кераміки варто було б наголосити на їх відмінностях не тільки за періодами діяльності мануфактур, заводів і фабрик, а й за різними територіями Великобританії, відповідно до класифікації виробів за призначенням.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

«Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.060 присуджує Дєточці Ользі Михайлівні ступінь доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.060

Алла РУДЕНЧЕНКО